

ВОДОСНАБДИЈЕВАЊЕ

Човјек је од давнина тежио животу поред воде, јер је вода, иначе, основна компонента живота на Земљи. Вода је неизоставан елемент у људској исхрани, хигијени, психо-физичким способностима те низу других човјекових активности. Наравно да је посебно значајна питка вода. Колико је старо човјечанство толико је стара и брига о обезбјеђењу исте. Обезбјеђење питке воде за већа насеља представљали су основ за настанак таквих насебина па се отуда јављају градски водоводи и канализације у античкој Грчкој и старом Риму.

Прво организовано снабдијевање водом Града Бањалука датира из 1908. године са изворишта Суботица које је и данас у функцији и које у укупној производњи воде учествује са 1,5-2%, а гравитациони вод иде све до самог Градског подручја. У другој половини двадесетог вијека овај систем имао је улогу стратешког водовода, а однедавно је у улози снабдијевања успутних насеља од Суботице до Града. Основно извориште за Град Бањалуку као сировину користи ријеку Врбас у Десној Новоселији. Ово извориште чини бунарски систем и сирова вода из Врбаса.

Рурално подручје Града снабдијева се водом са мањих изворишта, али у посљедње вријеме може се слободно рећи да настају значајни системи попут Гашића врела, Бањице, Црног врела те у значајном обиму са изворишта Новоселија (Карановац, Чесма, Пријечани, Пријаковци, Барловци, Рамићи, Куљани, Мишин Хан, Поткозарје, Верићи и Пискавица).

Примарну водоводну мрежу чини око 216 km, а регионални водоводи за Челинац, Лакташе и Суботица износе 34 km. Секундарна мрежа је дужине око 330 km.

Дистрибутивна мрежа је подијељена у три висинске зоне:

I зона до коте 190 (180) м.н.м.

II зона до коте 250 (260) м.н.м.

III зона је дијелом формирана 2006. године изградњом водоторња у Дракулићу и резервоаром Пријаковци са котом водоснабдијевања до 280 м.н.м.

Мрежа има десет пумпних станица, 21.500 m³ резервоарског простора прве висинске зоне, 5.850 m³ резервоарског простора друге висинске зоне и 1100 m³ у трећој висинској зони. До сада се око 84,5% конзумног подручја снабдијева у првој висинској зони, а око 15% је у другој висинској зони.

Трећа висинска зона је у фази изградње те је величина конзумног подручја незнатна, као и број потрошача.

Посљедњих година уложено је доста средстава за изградњу водоводне мреже за насеља која нису имала ријешено водоснабдијевање, а најзначајнија су:

1. Примарних цјевовода кроз источни и западни транзит
2. Водоводног система Пријаковци-Поткозарје-Верићи-Пискавица, који је ријешено водоснабдијевање сјеверозападног дијела Града у насељима Пријаковци, Поткозарје, Верићи, Барловци, Рамићи, Мишин Хан и Пискавица
3. Насеља на јужном дијелу Града: Новоселија, Карановац, Дуципоље, улица Уроша Дреновића са огранцима,
4. Западни дио Града, насеља Сарачица и Павловац
5. Насеља на југоисточном дијелу мјесне заједнице Дебељаци
6. Насеља са већинском избјегличком популацијом: Мотике и Куљани
7. Насеље Дракулић
8. Насеље Чесма,
9. Насеље Пријечани
10. Водоснабдијевања подручја Туњица и Шарговца, те реконструкција дијела постојеће мреже, обезбијеђена су из кредитних средства КfW банке

У периоду од 2000. до 2012. године изграђено је око 250 km примарне и секундарне водоводне мреже те 3.900 m³ резервоарског капацитета у што је уложено око 46.000.000,00 КМ. Поред тога и даље поједини дјелови Града и насеља (Чесма, Пријечани, Туњице, Шарговац, Старчевица III зона и Паприковац III зона) немају ријешено водоснабдијевање. **Одјељење за стамбене и комуналне послове и послове сабраћаја је сачинило процјену потребних улагања и предложило динамику од четири године да се ријешено водоснабдијевање подручја Града Бањалука са изворишта Новоселија. Ова процјена је једногласно прихваћена у Скупштини Града. Процјењено је да су потребна средства у износу од 40 милиона КМ од чега је у 2012. години из кредита обезбијеђено 3 милиона КМ. За наредни четворогодишњи период потребно је:**

Р.Б.	Пројекат	Потребна средства
1.	Фабрика воде "Новоселија 2"	6.200.000,00
2.	Проширење мреже	25.800.000,00
3.	Реконструкција	5.000.000,00
	СВЕУКУПНО:	37.000.000,00

У насељима Дебељаци, Петрићевац, Мотике, Лауш, Павловац, Дервиши, Старчевица, Карановац, Поткозарје, Мишин Хан, Барловци, Куљани потребно је завршити изградњу секундарне мреже, мреже која ће омогућити свим домаћинствима питку воду, као и другу етапу фабрике воде, те реконструкцију дотрајале мреже-

Са обезбијеђеним процијењеним средствима Град Бањалука би ријешо водоснабдијевање прве, друге и треће зоне са изворишта "Новоселија", чиме би се обезбиједило водоснабдијевање за око 98% планираног конзумног подручја овог изворишта. С обзиром да је експанзија у градњи, те да се Град шири, у скоро вријеме потребно је направити анализу о евентуалном формирању четврте зоне водоснабдијевања. Напомињемо да је са ширењем водоводне мреже потребно планирати и изградњу каналозационог система, да би се одпадне воде адекватно одвеле и збринуле из домаћинстава којима је испоручена питка вода.

Дакле Град је путем буџетских, кредитних и грантовских средстава улагао и улаже у изградњу производних, примарних, резервоарских и секундарних капацитета чиме је, прије свега, обезбједио довољне количине тог за живот незамјењивог ресурса и то са цијеном која је изузетно ниска. Испитивање задовољства корисника ових услуга кога је радила независна кућа показало је да су грађани изузетно задовољни квалитетом и цијеном испоручене воде.

Динамика реализације ових пројеката зависиће о динамици обезбјеђења средстава и технолошко-техничким могућностима. Веома пажљиво смо анализирали захтјеве грађана, невладиних организација, удружења грађана, савјета мјесних заједница и других субјеката, и јасно увидјели да је водоснабдијевање приопритет свих приоритета те отуда не треба да чуди оваква чврста одлука о коначном разрјешењу ове проблематике. Свакако да и у наредном периоду очекујемо максималну подршку, како грађана тако и Скупштине.